

Locuint'a Redactorului

si
 Cancelari'a Redactiunii
 e in
 Straz'a fragatorului [Lă-
 véstosa], Nr. 5.

Scrisorile nefrancate nu se voru
 primi decât numai de la corespon-
 dentiali regulari ai „Federatiunii.”
 Articlii trimisi si nepublicati se
 voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnalul politicu, literariu, comercialu si economicu.

Va est Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Prețulu de Prenumeratiune:

Pre trei lune . . . 3 fl. v. a.
 Pre șese lune . . . 6 „ „ „
 Pre anulu întregu . . . 12 „ „ „

Pentru Roman'a:

pre a. întregu 30 Fr. = 30 Lei n.
 „ 6 lune 16 „ = 16 „ „
 „ 3 „ 8 „ = 8 „ „

Pentru insertiuni:

10 cr. de linia, si 30 cr. taos'a tim-
 brale pentru șesce-care publica-
 tiune separatu. In loculu deschisu
 20 cr. de linia.
 Unu esemplariu costa 10 cr.

Confederatiunea poporeloru latine.

Mai multi Italiani illustri, cari pricepu preste totu greutățile si periclele situatiunii prezente si mai vertosu Borussianismulu ce grassedia cumplitu, pentru a poté assecurá viitorulu de o asemenea plagă, infintiara spre acestu scopu innaltu, in *Macerat'a**) (capitalea unei delegatiuni omonime in statulu odoniora papale) unu diariu cu titulu de mare insemnetate pentru noi „**Confederatiunea Latina cu siedimentulu in Capitolu**”, allu carui scopu este de a induplecá pre cele trei mari natiuni d'in semint'a romana, — cari existu in Europa: **Franci'a, Itali'a si Ispani'a**, si cari de la natura sunt menite spre a se confederá, fiindu elle nemeditu-locitu marginasie intre sine, — d'a se uní într'una confederatiune politica, spre aperarea independintiei poporeloru latine de ingerintiele elementulu teutonicu si spre conservarea institutiuniloru democratice de calcarea ambiloru Tiari de la Nordu.

Ideea nu este noua, mai multe celebrități literarie alle poporeloru latine s'a ocupatu de d'ins'a, chiaru si d'intre fii Romaniei libere, illustrii frati ai nostri: D. Vasiliu *Maniu* si Dioscurii de la *Column'a lui Traianu* eruditulu *Hajdeu* si genialulu *Missailu*, se fecera elocenti interpreti ai sentimentelor ce unescu pre Romanii Orientulu cu fratiu loru de la apusu, arretandu cu argumente pipaite necesitatea marel ligo latine, mai vertosu in ceea ce privește interesele vitali alle poporulu romanu, amenintiatu spre nordu de lav'a slavica, éra spre apusu de ingerentia teutonica. — Insu si ex-imperatulu Napoleon III. venturase acésta idee, fiesce că dupa vederile salle, tindindu a se servi de d'ins'a mai multu spre ajungerea scopuriloru salle egoistice, decâtu spre intarirea elementulu latinu, allu caruia a reprezentante fiindu ellu in culmea potestății si a gloriei ar fi potutu realizá acésta idee salutaria professata si de dsa, si asta-di n'ar' siedé captivu in castellulu de la Wilhelmshöhe éra, Franci'a nu ar' fi umilita si creatiunea sa, Romani'a n'ar' fi ajunsu la starea trista d'a privi cu dorere cum se arrunca sorti a supr'a pamentulu ei cellu sacru. — De parte sè fia de noi! cugetulu si intentiunea d'a insultá pre marele captivu intru nenorocirea s'a, scimu bine câtu detorimu lui, carele si a adusu aminte de fii cei perduti ai eternei Rome, neci candu nu vomu poté uita ceea ce a facutu d'insulu pentru uniunea si nedependintia Romaniei, carea in annalele salle va pastrá cu pietate numele marelui imperatu, carui a s'a inchinatu poternicii lumei — credemu inse, că nu vomu fi accusati de nerecunoscutori, daca ni vomu permite a spune că, ceea ce d'insulu numia *moderatiune*, oprindu se totu-de-un'a la jumetate de calle, au fostu *slabitiune*, neincredere in poterea ideiloru, in a poporulu cellu mare francesu de la care aveá pre a sa propria, éra temere séu ce érá? de tote câte incepeá le lassá neimplenite. Asié d. e. cu unirea Italiiei, pre carea o umil' si vatemá prin procedur'a sa observata facia de Rom'a carea numai prin caderea lui si cu annutulu imperatulu protestantu potú deveni capitalea Italiiei, cá unu pretiu allu rusnosei neutralitáti, pentru că este si remane adevéru necontestatu, că *guvernulu Italiiei s'a aretatu mare in nerecunoscintia!* La acésta inse porta vin'a, mare parte, insu si ex-imperatulu Napoleone.

Elementulu latinu „Stanu patitulu” sè invecie cellu pucinu acum d'in desastrele ce-lu copleșira si unindu-si toti fii sèi, precum aduna gain'a puii sèi de fric'a vulturulu, sè staruesca a delaturá periclele, a assecurá independintia si libertățile totulu si a partiloru, a conservá missiunea sa civilizatrice, a nu lassá cá fetiorii nordulu in

creditiu, sumutiati sè se incerce a calcá in urmele trecutulu rusnatoriu si tristu mai alesu pentru Itali'a.

Salutandu ideea „confederatiunii poporeloru latine” salutamu pre illustrii confrati de la Muntele-Vecinu, caroru li-se cuvine onorea d'a fi cei d'antăiu, cari pusera in lucrare acésta idee marétia. — Dorimu inse că d'insii, sè nu uite de fratiu loru d'in Orientu; de câte ori voru vorbi de lig'a cea mare a elementulu latinu, se-si aduca a minte de tote partile si a nume sè scie că reprezentantii elementulu latinu si a interesselor lui in Orientu sunt 10 milioane de Romani, prin cari si cu cari numai voru poté avé influentia a supr'a destineloru Orientulu si alle umanității. — Infintiatorii diariulu cestiunatu nu se pote sè n'aba cunoscintia despre Romani, nu li este permisu a ignorá pre unu poporu inruditu si atātu de numerosu ar' fi peccatu de lesa-elementu a-i ignorá, ar' fi rusine a nu i cunosce, parte pentru că publicistiloru este rusine a nu sei, a nu cunosce pre unu poporu străinu, fia câtu de micu, dar apoi pre unu poporu sange d'in sangele loru si care numera preste diece milioane si ocupa cellu mai importantu territoriu, celle smai fruptifere si avute tiere alle Europei orientale? Ar' fi rusine inca necunoscintia si pentru cuventulu, că noi presupunemu cumcá intre illustrii fondatori ai noului organu nesmintitu se voru fi aflandu si membri ai academie „*degli Incatenati*” (in *Macerat'a*) apoi acei eruditi academici sè nu aiba ci ore neci unu picu de cunoscintia despre fratiu loru „*incatenati*” si crucepti, d'in orientu?

Daca intru adevéru nu au, precum se vede că nu au, pentru că nu facu mentiune despre noi Romanii d'in Orientu, cá parte insemnata a elementulu latinu, apoi sè li-o dămu noi, sè li spunemu, că noi inca vremu sè facemu parte d'in confederatiunea latina. Sè li-o spuna inse mai cu de adinsulu fratiu nostri de preste Carpati, ei ca cetatiani liberi ai Romaniei libere despunu de mai multe mediu-loce, decâtu noi pentru a se pune in relatiuni cu illustrii initiatori ai confederatiunii asta di inca spiretuale, morale, si mane politice, a poporeloru latine. Quod felix faustumque sit, totoror poporeloru de stirpea latina!

Cat. Cens.

Bucuresci, 11. februaru 1871.

Macellulu d'in Occidentulu Europei n'a incepatu inca si cea-lalta parte a Europei incepe d'in ce in ce a se complicá, care complicatiune amenintia Europa cu unu alu duoi-lea resbellu mai infricosiatu de câtu neterminatulu resbellu prusso-francesu. Tota lumea credea că intre Russi'a si Prussi'a ar' existe una aliantia, in acésta credintia ne-a confirmatu chiaru conduit'a Russiei sub totu decursulu resbellulu amintitu. Ea a ténutu pre tote poteri europene in siacu, asié câtu nici un'a n'a cutediatu a se miscá in favorulu Franciei. Aliantia prusso-russa inspirá mari temeri in tote anghiuirele Europei; cá-ci se credea forte verosimulu, că precum Russi'a a permisu Prussiei actiune libera in Occidentu, asié acésta nu o va impediá pre d'ins'a e a regulá Orientulu dupa placulu ei; éra Prussi'a sè continue si ea rolulu Russiei d'in prezente, adeca sè tiena pre celle-lalte poteri europene . . . in *Neutralitate!* Dupa cum vedemu d'in diurnalele germane, contele de Bismarck a dejucatu amaru pre marii politici ai Russiei: *Una aliantia ofensiva si defensiva intre Austri'a si Germani'a se crede fapta indeplinita.* Noi suntemu aplecati a crede existintia unei ast-feliu de aliantie, care nu ar' avé altu scopu de câtu nimicirea Russiei. Frumose si grandiose planuri d'in partea dlui de Bismarck a nimici întâiu pre Franci'a si prin nimicirea ei a umil' totu elementulu latinu! éra dupa ace'a indreptá tote fortele teutono-austriace in contr'a elementulu — slavu . . . — basandu-se pre neintieptiunea Europei si firmu crediendu, că precum Russi'a a permisu

distrugerea si umilirea elementulu latinu, asié si acésta va remunerá cu aceea si mesura indiferentismulu Russiei — prin indiferentismu. Si apoi Austri'a abandonandu, séu — sè me folosescu de expresiunea diplomatica a dlui de Beust — „*trantindu de pariete*” tote gintele *negermane* d'in Ostrunguri'a, chiaru si pre famosii descendinti ai lui Árpád, acésta Austria cu spriginulu Germaniei sè colonizeze tote provinciele orientale alte nefericitulu Imperiu, cu Teutoni o sè germanisese totu territorulu până la Marea-Negra, si astu-feliu sè formeze in mediu-loculu Europei unu statu germanu de la Baltica până la Marea-Negra: visulu de aurulu nemtiloru.

Se voru realizá până in fine tote planurile lui de Bismarck? este forte dubiu . . . gintile latine si gintile slave, observandu in fine scopurile de distrugere si umilire a totu, ce nu este teutonu in Europa, se voru uní si prin poteri unite voru sci pune la loculu loru pre ambitiosii cuceitori.

„In strinsa legatura cu aliantia prussa-austriaca, d'cu unii, că ar' fi si epistola ce se atribue Domnitorulu Carolu I. alu Romaniloru.”

„Austri'a ar' fi pretinsu de la Prussi'a dreptu dovéda despre sinceritatea ei facia cu Austri'a, ca sè scota pre principele Carolu d'in Romani'a pre acestu spinu pusu in costele Austriei;” érá Prussi'a ar' fi promisus a jertfi chiaru si pre principele Carolu in interessulu Pan-Germanismulu. — Astu-feliu opinéza unii. Alti inse afirma cu siguritate, că Beust a cerutu de la contele Bismarck dimissiuarea principulu Carolu si anessarea Romaniei către Austro-Ungari'a.

Nu potemu sci daca astu-feliu de vorbe s'au schimbatu séu nu prin iniciativ'a dlui de Beust intre acestu-a si intre contele de Bismarck. Si unu surissi ce a culesu dlui de Beust d'in depesiele dlui de Bismarck, a fostu suficiente pentru a face pre acela se credia ca dejá realisate tote dorintiele salle.

Mai vine apoi epistola principulu Carolu si éta apoi comentarie preste comentarie . . . tote in intielesulu si dupa pof'a dlui de Beust-Andrássy! (Passerea totu malaiu viséza.) Tote diurnalele ostrunguresei nu vorbescu, decâtu despre Romania si anessarea ei către Ostrungari'a, unele in bucuria loru immensa a mersu până la escesu, buna ora cum este „*Neue fr. Presse*” d'in Vien'a, carea intr'unu articlu de fondu tractandu despre Romania si Domnitoriulu ei, s'a esprimatu atātu de murdaru si cu atāt'a ignorantia despre situatiunea Romaniei si despre ginta roman'a, in câtu aici chiaru si nemtii s'au sentitu aduncu loviti de pacatoasele intentiune atātu de peccatosu esprimate, ale autorulu acelu paquillu. Unu hotelieru de aici se adressá cu urmatoriele cuvinte către unu germanu de consideratiune care luá acellu diurnal in mâna: „Te rogu pentru Ddieu nu spune nimicu Romaniloru ce contine acestu pasquillu; elu este una rusine pentru presa nostra germana. Autorulu lui nu pote sè fia, de câtu unu judanu miserabilu. Se vede că acelu judanu n'are nici pudóre, nici cunoscintia despre Romania si poporulu romanu.”

Toti nemtii de aici atribue acellu articlu unei mane si inime judanesci, ca sè scape de rusinea ce li-a facutu. Potemu dice si noi că astu-feliu de articlu réu voru poté spriginá si realizá dorintiele dlui de Beust.

Acum sè ne intorcemu la epistola atribuita Domnitoriulu Carolu I. Acésta epistola a produsu mare sensatiune si in spiritele de aici; in tote partile inse ea a fostu privita de una epistola privata confidentiala. Adevératu că Domnitoriulu Carolu I. prin intrigele si manoperele partidulu boerescu, care a demoralisatu Romania in intru si o a discreditatu si umilitu atātu de multu inaintea strainiloru, s'a sentitu forte aduncu lovit in aspiratiunile salle si . . . petrunsu de cele mai nobile sentieminte spre natiunea romana si patri'a sa adoptiva, dara nepotendu face nimicu in faci'a atătoru intriganti, cari au intrebuintiatu tote

*) Cetate spre amédia-di de Ancon'a, asediata pre unu munte, sub 43° 18' 36" Lat. n. si 31° 6' Lung. Or. avendu frumosa privire spre marea Adriatica, resiedintia episc. palatiulu delegatiunii, universitate forte vechia, fundata la 1290. de ponteficele Nicolau IV. Academia „*degli Incatenati*”, preste 16,000 locuitori. Not'a Red.

mediu-locele pentru a împiedică pre barbatii romanisti d'a lucră in interesul Romanismului, — a datu pote espressiune doreriloru s'alle prin acea epistola confidentiala, care strainii o exploatarea cu atât'a placere si interessu.

In siedinti'a de asta di a camerei reprezentative, acésta epistola a datu ansa la una interpellatiune d'in partea dd. Blarembegu si Aristidu-Pascalu, cari o atacara cu multa violentia.

Dlu Primu-ministru declară că Domnitoriulu Carolu I. nu mai are de cugetu a abdică. Marele barbatu de statu M. Cogalniceanu apară cu totu foculu unui romanu, care mai bine de 20 ani a lucratu in interesul Romanismului, Constitutiunei presinte a Romaniei, si propune camerei, ca sè-si esprime increderea in tronul si dinastia pre basea constitutiunii. Camer'a primt' propunerea dlui Cogalniceanu cu 92 voturi contr'a 8 si trecè apoi la ordinea dilei.

Indesiertu s'au bucuratu si s'au desfetatu inimicii Romaniei si a gintei romane in genere: Domnitorulu Carolu I. nu va parasit'ronul romanu; ér' natiunea romana luvoiesce, lu-iubescce, si daca prin intrigele unoru reminiscintie fanariotice, temperatur'a intre tronul si natiune s'a fostu cam recitu, acea recela a disparutu.

Că Domnitoriulu Romaniloru Carolu I. a fostu forte desgustatu prin manoperele fanariotico-corruptive ale boerismului nostru, in locu de neplacere, a causatu o placere generale, acésta servescce dreptu dovéda că M. S. despretiuesce reulu, si astu-feliu pre venitoru lu va scé departá d'in giurulu tronului. X.

Camer'a reprezentantiloru Ungariei.

Siedinti'a de la 15. febr., 1871.

Siedinti'a se deschide la 10 ore a. m., sub presidiulu ordinariu alu presiedintelu Paulu Somssich. — Dupa verificarea processulu verbalu alu siedintiel trecute, presiedintele anuncia una petitiune juridictionaria, care se transmite comisiunei petitiunarie. — Ministrulu de culte si instructiune publica, dr. Teodoru Pauler, incunoseintiezza. camer'a prin una epistola, că la pertratara bugetulu sèu va fi substituitu prin secretariulu de statu Gedeonu Tanárky. — Comisiunea economica presinta bugetulu camerei pre lun'a lui februaru. — Se va tipari si pune la ordinea dilei.

Dupa acea camer'a trece la ordinea dilei: continuarea desbaterei asupr'a despartimentulu de codificatiune.

Adamu Lázár se declara prin una vorbire mai lunga in favorulu votarii sumei de 50.000 fl., necesaria pentru despartimentulu de codificatiune. Sub decursulu vorbirei oratorelui antecedente, ministrulu justitiei Balt. Horváth conduce de braci in sala siedintieloru pre noulu ministru alu culteloru si instructiunei publice dr. Teodoru Pauler, care apoi ocupa locu in fotiulu ministerialu.

Franciscu Deák presinta, cu privire la recerintiele extra-ordinarie ale ministrulu de justitia, urmatoriulu proiectu de conclusu: „Camer'a voteza sum'a de 50,000 fl. pentru despartimentulu de codificatiune si pune acésta suma la disupsetiunea integritatulu ministeriu, inse cu conditiunea, ca despartimentulu codificatiunii sè nu se prefaca in una corporatiune de oficiali de statu, prevedinti cu salarie anuale, stabile si ordinare.“

Colom. Tisza dice, că chiaru conditiunea facuta de Deák, ca comisiunea codificatoria sè nu fia unu corpu stabilu de oficiali de statu, dovedescce pre deplinu, că tienut'a stangei facia cu acésta cestiune este corecta; se declara deci pentru propunerea lui Gyczy.

Ministrulu de finacie Kerkápoly sustiene, că nu este acum tempulu si loculu de a se desbate modalitatile dupa cari au sè se faca lucrările codificatiunii; asta-di e vorb'a numai de votarea sumei d'in cestiune si, manecandu d'in acestu punctu de vedere, roga camer'a sè voteze sum'a de 50,000 fl., carea si asié este destulu de mica, facia cu agendele codificatiunii.

Presiedintele anuncia apoi că, de ora-ce nu mai este nimenéa insinuatu, elu dá cuventulu propunetiloru. — Béla Perczel si-retrage propunerea sa, ca superflua, facia cu modificatiunea lui Deák.

Coloman Gyczy si-apera intr'o vorbire lunga propunerea s'a de conclusu si respinge si modificatiunea lui Deák, cu tote aceste-a inse propunerea lui Deák se pune la votu si se primesce cu una majoritate imposanta.

La ordinea dilei urmeza rubric'a 11. titulu 3: „Tribunalele comitatense de prim'a instantia ale Transilvaniei.“ Br. Gabr. Kemény a fostu facutu la acésta rubrica una propunere de conclusu, relativa la urcarea salarieloru judecatoriloru. Comisiunea financiara, carei-a i s'a fostu datu acésta propunere spre delibarare, propune a se acceptá; rubric'a se voteza deci cu 611.500 fl.

Se voteza mai departe sumele pentru repararea si cladirile ce-au a se face in temnițele de statu; pentru localizarea lucrărilor, relative la cărțile funduale in Transilvania, la-olalta 371.600 fl. si cu aceste-a desbaterea a supr'a bugetulu ministeriulu de justitia se inchiaia definitivu.

Dupa ce se voteza spessele tribunalulu provizoriu d'in Fiume, in sum'a de 50.760 fl. fara nice una observatiune, camer'a trece la deliberea propunerei de conclusu a lui Al. Csiky, conformu carei-a comisiunea petitiunaria are sè raporteze in fia-care sambeta despre petitiunile ce i s'au transmissu, ér' camer'a are sè le discute luni-a urmatoria. La propunerea lui Somssich se decide inse, ca comisiunea petitiunaria sè refereze luni-a, ér' camer'a sè discute raportulu in fia-care sambeta.

Se trece apoi la desbaterea capitulu d'in bugetu, care contine erogatiunile pentru curtea regesca, dieta etc. Pentru curtea regesca se voteza 3,650.000 fl.; pentru cancelaria cabinetulu M. S. si pentru pensiunile de cancelaria, 60.829 fl. Quota detorieloru de statu, carea face 31,543.200 fl. interusurie, si 1,180.000 fl. amortisatiune, la-olalta 32,723.200 fl. inca se voteza dupa una scurta desbatere. Pentru dieta se voteza 800.000 fl. Pentru pensiunile organeloru guvernulu centralu, ce a sustatu de la 1849—1867, comisiunea financiara a preliminaru 278.400 fl., dar' la propunerea lui Em. Huszár, votarea a supr'a acestui titlu se suspinde, pana-ce ministrulu de finace va dá comisiunei financiara unu registru detaliatu despre pensiunari, si pana-ce comisiunea nu va fi raportatu, că principiile art. IX. de lege d'in 1870. s'au aplicatu cu fidelitate.

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Siedinti'a de la 16. febr. 1871.

Presiedintele Somssich deschide siedinti'a la 10 ore. Dupa verificarea processulu verbalu d'in siedinti'a precedentu, deputatulu V. Föth-Paulini presinta una petitiune, carea se transmite comisiunii petitiunarie.

Emer. Henszlmann, avendu in vedere, că universitatea pestana a perdutu si in instantia a trei'a processulu contr'a franciscaniloru, adreseza ministrulu de cultu si instructiune urmatori'a interpellatiune: Este dlu ministru, convinsu că advocatulu fundatiuniloru publice a aperatu bine căusa universitatii? si daca nu, are de cugetu a aduce argumente noue si a reinnoi processulu? sèu daca tota sperantia e perduta, are de cugetu dlu ministru sè informeze pre M. S., ca sè doneze universitatii unu altu bucu pentru edificiu bibliotecii in loculu aceluia, care i l'a luat in 1857 si l'a donatu franciscaniloru? — Interpellatiunea se va comunicá ministrulu concernate.

Dupa-ce se voteza preliminarulu curtii de comtabilitate in suma de 150.000 fl., camer'a trece la desbaterea bugetulu ministeriulu de culte si instructiune publica. — Recerintiele ordinare ale acestui bugetu sunt preliminate cu 2,888,540 fl., adeca cu 239,908 fl. mai multu ca in anul trecut. Pentru acoperire s'au luat 297,560 fl., cu 4279 fl. mai multu ca in an. 1870.

Mai inainte de toti ie cuventulu Iuliu Schwarcz si intre altele dice, că statulu sè infintieze atâte-a scole comunale neconfessionale, câte i va fi cu potintia, dar' sè nu so amestece in affacerib' confessionali, candu acele se referescu si la institute; in acestu sensu ar dori sè vedea schimbati si paragrafi art. de lege 38 d'in 1868, de altmintrea primesce bugetulu de basea pentru desbaterea speciale.

Paulu Hoffmann vorbesce despre proiectele de legi, pre cari repausatulu Eötvös le-a fostu asternutu camerei spre primire inca de multu tempu si, sperandu, că noulu ministru de cultu si instructiune si-va apropiá acele proiecte de legi, primesce bugetulu de basea pentru desbatere speciale; asemenea lu-primiscu Emericu Ivánka si Aug. Pulszky

Alessandru Körmendy dorece ca sè se puna capetu influintiei prentiesci a supr'a scolei. Pentru a ilustra stricatiunea acestei influintie oratorele citeza nisce versuri drastice d'intr'unu catecismu unde se descrie iadulu s. a. — Presiedintele roga pre oratoru ca, in interessulu demnitatii camerei sè nu mai citeze nice unu passagiu d'in acelu catecismu. Körmendy si continua vorbirea, dar' fiindu degiá duce ore, camer'a i concede a-si continuá vorbirea in siedinti'a venitoria.

Siedinti'a se inchiaia la 2 ore d. m.

Romanii

si

Constitutiunile Transilvaniei.

(Urmare.)*

Asiá, articulu de legea numita electorale, actele incesi de alegerea deputatiloru, tramitarea, mergerea si participarea loru la diet'a Ungariei — anca au fostu si remanu nelegali; cu atâtu mai vertosu, ca pre candu articulu despre uniune anca nu erá sanctionatu, pre candu diet'a Transilvaniei inca nu erá incheiaia, si pre candu literale convocatorié la diet'a Ungariei, cu cale ori fara cale, anca nu se emanassera: alegerile in Transilvania pentru diet'a Ungariei se faceau in galopu si dupa arbitriu; ba, o parte a deputatiloru magiari alergasera acumu la Pesta fara nici-o alta alegere, fara nici alta basa, de câtu sub pretestu ca legea uniunei acumu este. Palfy, unu deputatu secuini in siedinti'a dietei Ungariei de la 6. Iuliu, va se dica pre candu diet'a Transilvaniei

*) Vedi nr. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13 si 14 al „Fed.“

anca durá, si pre candu articulu despre uniune anca nu sanationatu, si pre candu elu, Palfy, erá anca deputatu dietei transilvane — a declarat, ca la scaunulu Udvarului, de unde erá deputatu, n'a venit u nici-u convocatoriu pentru dieta d'in Pest' dar Udvarheiu l-a alesu, pentru ca ei au lege, la uniunei!

Eca cumu magiarii parestian si tier'a si diet'a Transilvaniei, si mergeau in ruptulu capulu, cu lege fara la Pesta!

Amu vedutu ca, indata dupa enunsierea turburos uniunei, deputatii mai toti se dusesera care in catrau. I se mai insemnamu ca in ultimele siedintie ale dietei d'Clusiu, abia erau câte doue-dieci, trei-dieci capete cu p' siedintie, deputati, auditori, si toti; sèu pre cumu scrie u diurnalu *) de atunci: erá in siedintia unu presiedinte, u membru d'in partea guvernulu, unulu d'in partea tablei, u regalistu, unu taxalistu, unu deputatu sasu, unulu secu unulu magiaru, la més'a verde unulu, unu raportoru in ce urbariali, doi diurnalisti, si unu auditoriu, si — pertract representatiuni la principele!!

Ce ironia, ce derisiune a celor mai sante drepturi d'autonomia si independintia a tieriei! Ce batjocura de legi latiuine!

Ce e mai multu, in siedinti'a de la 23. Iuniu 1848 venindu vorb'a despre processule verbali si despre acta dietei, s'a constatatu: ca acele necumu se fi tiparite, darnici macar intregite sè redactate nu erau!

Si apoi o dieta cá acésta se pretinde ca a decretat legalmente si in tota form'a „uniunea Transilvaniei cu Ungaria“! O dieta cá acésta, unde intr'o cestiune atâtu d'grava, precum erá uniunea, se aduceau conclusiuni nu primatura consultare, ci prin o lovitura de strigete, si fara a fia permis deputatiloru a studiá in forma si in fondu cestiunea — o dieta cá acésta, unde deputatii nu erau ale in forma legale, si unde in urma deputatii nu erau preseti in numerulu cerutu de lege — o dieta cá acésta se pot intr'o singura siedintia a schimbá sèu a nimici legile fundamentali ale tieriei, si drepturile ei santionate prin atât juraminte ale principiloru si ale statutoriloru!?

Dar' tóte inzedar! Magiariloru, o mana de ómeni fanatisati d'in Transilvania, li-au trebuitu „uniunea“, d'ajungédu odata la Pesta, se póta ajunge mai curendu la Debrecinu, se detroneze dinastia. Magiariloru li-au trebuitu „uniunea“ si cu sange, si sangele a urmatu.

Pre câtu legea „uniunei“ a fostu nelegale in fondu si in forma, pre cum amu demonstratu; pre câtu ea s'a facutu unilateralu, cu vehementia cu precipitatiune si fortia de cátra magiari: cu atâtu urmarile ei au trebuitu se mai funeste, mai terribile.

Revolutiunea a eruptu, si ceea ce s'a facutu cu nelegalitate in dreptulu publicu alu Transilvaniei, s'a stersu prin fapta, cu arm'a in mana, cu sange. Uniunea s'a nimicitu fara cá legea nelegale despre uniune se fia apucatu a se realisa: usulu realu si continuu a stersu acésta lege: si Transilvania precum pène la an. 1848., asiá si dupa aceea prin revolutiune, si dupa revolutiune a remasu independente — independente chiar' si sub domnirea absolutismulu, care a urmatu revolutiunei, si a duratu pène la 20. octobru 1860.

Cele ce amu d'isu pène aci despre dreptulu publicu alu Transilvaniei si despre nelegalitatea uniunei, au fostu dar', si au trebuitu se fia ratiunea acelu inaltu principiu de justitia politica, pentru care principiile nu numai sub timpulu absolutismulu, ci si in diplom'a de la 20. octobru 1860., si in patent'a de la 26. februaru 1861., a tractatulu despre Transilvania cá despre o tíera autonoma, de sine statátoria independente atâtu de cátra Ungaria câtu si de cátra celelalte tieri ale imperiulu austriacu, si i s'a recunoscutu in fapta, si i s'a restituitu prin aceste acte nu numai integritatea teritoriale, nu numai administratiunea si justitia propria, ci i s'a restituitu anca si independintia guvernamentale si legislativa.

Aceste au trebuitu se fia ratiunea, ca imperatulu Franciscu Iosifu, acumu regnante, a declarat pre la a. 1861. mai multoru deputatiuni romane: „ich werde die Union Siebenbürgens mit Ungarn nie zugeben“ — io nu voi concedu uniunea Transilvaniei cu Ungaria nici-odata.

Aceste au trebuitu se fia ratiunea, ca: acestu imperatu in rescriptulu seu de la 21. iuliu 1861., indreptatu cátra diet'a d'in Pest'a dice: „dumnia-vostra sciti ca unele d'in legile de la a. 1848., nu se unescu cu santiunea pragmatica, si prin urmare ele nici d'in punctu de vedere juridicu nu potu avé valóre; dar' si altmintere dumnia-vostra sciti, ca aceste legi vatem a nu numai drepturile celorlalte provincie, ci cele vatem a in mare parte si interesele nationaliale poporeloru de sub coron'a ungara... pentru aceea noi acele preste totu precumu nu le-amu recunoscutu pène acumu, asiá nici pre viitoru nu le vomu recunosce, fiindu ca la acésta personalmente nu ne tienemu obligati.... Éra ce se tiene de uniunea Transilvaniei cu Ungaria, acésta s'a facutu fara libera invoire a natiunei

*) Vedi „Ellenör“ Nr. 38. de la a. 1848.

sase siromane, si e de insemnatu ca acea uniune nici-o data n'a avutu valôre de lege, dupa publicarea deliberatiunilor facute unilateralmente, ea de facto s'a nimicitu; si preste totu ea nu se va potè pune in lucrare pène candu locuitorii nemagiarii ai Transilvaniei si vedu periclitata interesele nationali prin tren'sa, si pène candu interesele si pretensiunile imperiului in asta privintia nu voru fi assecurate pre deplinu."

Aceste au trebuit se fia ratiunea, ca: acestu imperatù si principe regnante, ascultandu la a. 1861. opiniunile romanilor, sasiloru si ungroseciloru, prin rescriptulu seu de la 19. septembrie 1861. a convocatu diet'a Transilvaniei pentru 4 novembre același anu la Alba-Julia. Dar care, pentru intrigele magiariloru ajunsu éra-si la putere, nu s'a potutu tiené.

Dar' aceste au trebuit se fia ratiunea, ca: principele acumu regnante, prin rescriptulu seu de la 21. aprilu 1863. d'in nou convoca diet'a Transilvaniei pentru 1. iuliu același anu la Sabiu; care dieta s'a si tienutu, si cátra care principele atáta in cuventulu seu de tronu de la 15. iuniu 1863. eátu si in rescriptulu seu de la 5. septembrie 1863. d'ée despre legile de la a. 1848. si in specialu despre „uniune“ totu acele ce a d'fsu in rescriptulu seu memoratu mai in susu si indreptatu cátra diet'a Ungariei la 21. iuliu 1861.

In urma, aceste au trebuit se fia, si voru fi ratiunea, pentru care romanii nerecunoscându legalitatea uniunei, staruiescu si pururea voru staru pentru restituirea in intregu a independentiei si autonomiei statulu loru.

Aceste sunt totu atáta ratiuni, totu atáte acte, totu atáte documinte, si totu atáte consideratiuni cari vorbescu, intarescu si assecura drepturile de independentia si autonomia ale Transilvaniei.

(Va urmá.)

Romani'a.

Adunarea deputatiloru.

Siedintia de la 23. ian. 1871.

Dupa formalitátele indatenate la deschiderea fiasce-cerei siedintie, D. Zisu Dumitrescu cere a se depune pre biuroulu adunárii mai multe dosarie, ce contienu actele privitorie la unele interpelári ce are a anuncia.

D. Holbanu anuncia una interpelare dlui ministru de lucrári publice, privitoria la autorizarea companiei Strusberg pentru lucrarea cálii ferate si a deseloru conflicte ce au avutu locu intre pasageri si functiunari. Apoi cere a se scí de ce nu s'au prezentatu bugetulu de venituri si cheltuielile alu linieloru ferate degiá sevarsite? — Guvernulu va responde preste 3 dile.

D. Costin Braescu, raportatorele comisiunii verificatorie, citeste raportulu comisiunii, privitoriu la alegerea dlui generalu Savelu Mann, ca deputatu la colegiulu III. de Vasluiu in locul repausatulu I. Beldimanu. Nefindu nici una discutie, se proclama deputatu. — Adunarea procede apoi la lucrarea fisata de regulamentu: indigenate, pensii, petitiuni, etc.

Cetindu-se raportulu comisiunii verificatorie d'in camer'a d'in anul 1868, privitoriu la naturalizarea dlui Iosifu Limburg, profesore de limba germana la liceulu St. Sav'a d'in Bucuresti, in urma discutatiuniloru pro si contra despre indigenatu, se pune la votu si indigenarea dlui Limburg se primescu cu 43 bile albe contra 36 bile negre, d'in 79 votanti. — Se primescu asemenea indigenarea dlui doctoru Chiriazu, romanu d'in Macedoni'a, cu 33 bile, contra 28 d'in 61 votanti.

Adunarea urméza apoi cu indigenatele.

Siedintia de la 25. ian. 1871.

Presiedintia dlui G. Costaforu; siedintia se deschide la ora 1 si 1/4 dupa media-di.

Dupa formalitátele regulamentarie se procede la a dou'a votare pentru naturalizarea dlui doctoru Chiriazu si a dlui Cristache Nicolau, a caroru votare in siedintia de la 23. ian. nu s'a facutu cu numerulu de deputati prevediutu de regulamentulu camerei. Naturalizarea domnulu Chiriazu se dopta cu 61 bile contra 12 d'in 73 votanti, é' a dlui Cristache Nicolau cu 51, contra 14 d'in votanti 65.

D. Primu-ministru citeste mesagiile domnesci, prin cari se tramitu camerei proiectele de legi pentru clasificarea comunei Tuzlea intre comunele urbane si pentru unu creditu de 1400 lei, cheltuiti cu procesulu Candiano-Popescu.

D. Ministru de resbelu citeste mesagiile prin cari se tramite proiectulu de lege pentru modificarea legii pentru puterea armatei votata in anulu 1867 si celu pentru vendierea unoru arme netrebuinciose. Adunarea adopta urgintia pentru primulu proiectu.

Dupa propunerea dlui ministru de resbelu, s'adopta urgintia a sup'a proiectulu de lege privitoriu la contingintele armatei pre anulu viitoru.

D. Grecénu anuncia una interpelare dlui ministru de finacie, privitoria la vendierea proprietátiloru statulu fara una mesuratoria esacta.

D. Agarici insista a sup'a proiectulu de lege

pentru unu creditu extraordinariu, cerutu de ministru de culte pentru acoperirea chirieloru unoru scole.

Cu incuviintierea guvernulu si a camerei, se intervertesce ordinea dílei si d. raportore alu comisiunii finaciarie, d. Focsia, dá citire raportulu de lege alu comisiunii privitoriu la acestu creditu de 31.000 lei, cum si espunerii de motive a guvernulu.

P. Angelescu cere a se lamuri daca creditulu este unu creditu suplementariu seu unu creditu extraordinariu, cum si daca sumele alocate in bugetu au fostu epuizate ori nu. — D. Lascaru Catargiu, ca membru alu comisiunii finaciarie, aréta ca creditulu se cere pentru plat'a unoru locale pentru cari esistu contractele ce trebuiescu ori in ce casu platite. D-sa a staruitu inse in comisiune a se indicá de guvern de unde are se se implinésca acestu creditu, cá-ci detoria cea grea ce avemu provine de acolo, ca totu se deschidu la credite guvernulu si elu e silitu a imprumutu cu 12 la suta pentru acoperirea loru.

P. Carpu, ca ministru de instructiune, indica cauzele ce lu-siliseru a cere acestu creditu, intre cari s'a trecut cu vederea trecerea in bugetu a sumeloru d'in contracte, adaugandu ca e de detoria camerei a areta sorgintea de unde se ié creditulu acestu-a, é' nu guvernulu se arete camerei acele sorginti.

D. Agarici esplicu ca creditulu trebuie acordatu, ca chiria localeloru de scole se se platésca, neadmitiendu eroarea spusa de d. Carpu, ca nu s'a trecut in bugetu sumele d'in contracte si constataudu ca d. Lascaru Catargiu are dreptate a cere se indice guvernulu resursele de unde se se ié creditele ce cere. — D. Raportore Focsia indica ca cauzele ce au produsu creditulu sunt: 1) scumpirea chiriei, 2) infiintierea unei noue scole la Bacáu.

P. Mavrogeni propune ca creditulu acestu-a se se treca in computulu detoriei flotante. — D. N. Racovitia, ministru de instructiune, aréta ca proiectulu de lege este presintatu de fostulu guvern. Ministru sustiene acordarea creditulu, de ora-ce contractele sunt inchiaiate in regula si terminii chiriei sunt indepliniti.

D. Ionu C. Bratianu constata, ca guvernulu n'are dreptu a face elu insu-si virimente. Elu nu-si pote deschide sinpuru credite. Sunt inse paragrafi in bugetu, cari lasa economie si guvernulu n'are de cátu se cera permisivnea camerei a face ocele virimente. Acést'a pentru situatiuni normale. La noi inse toti ministrii au venitu in camera sau cerutu credite sub pretestu ca sunt contracte inchiaiate. Trebuie se se puna terminu acestei procederi.

Si pentru ce se cere creditulu? Pentru plat'a chiriei unei scole la Monastirea Agapi'a. Ear' bine, monastirile trebuie se fia ele inse-le scoli, cum éra in vremea vechia: calugarii si calugaritiile trebuie se fia insi-si invetiatori,

D. Costaforu propune unu amendamentu ca pretulu pentru localele acelor-a d'intre scole, ce voru trebui platite de comune, se se restituia statulu. D. I. V. a. r. e. s. c. u nu vede altu midu-locu mai eficace, de cátu a se raportá in noulu bugetu sumele ce se ceru. Dupa propunerea mai multoru deputati, adunarea adopta amanarea proiectulu.

Se propune trecerea in sectiuni.

D. Primu-ministru declara ca absintia ministru de finacie nu impiedica lucrarea, inse, daca camera vre a trece in sectiuni ca se activeze lucrarea bugetulu, guvernulu nu se opune, cá-ci cea mai mare urgentia e pentru bugetu. Pnindu-se la votu, adunarea adopta trecerea in sectiuni. Siedintia se radica la 2 1/2 ore d. m. si cea viitoria se anunca pre 26 ianuaru.

Propunerea d-lui deputatu Chitiu a fostu in Camera puntulu de plecare alu unei discutii; ale carei vibrári energice si romanesci voru fi salutate cu fericire de intréga Romania. D. Chitiu a propusu a se salutá senatulu Italiei pentru votulu seu care decise transferirea capitalei Italiei in antieculu cuibu alu stramosiloru nostri, metropole a coloniei Divulu Traianu. Deputatii, cari luara cuventulu in acésta maretia cestiuine, si mai cu sema d-nii Chitiu si N. Ionescu, s'au urcatu pana la inaltimea subiectulu. Publicámu mai la vale resumatulu acestei frumose discussiuni, espressione elocinta si romanésca a credintieloru si sentiemielteloru intregi Romanime.

Siedintia de la 29. ian. 1871.

Presiedintia dlui G. Costaforu.

G. Chitiu, aréta, ca in timpul candu doue mari natiiu se sfesiau printr'unu resbelu crudu, neomenosu, atunci unu statulu d'in Europa realisá una dorintia mare: Itali'a si-a recapatatu Rom'a ca resiedintia, assecurandu astufelu unitatea natiunale. Nu sunt de cátu câte-va dile de candu camer'a si senatulu Italiei votá transferarea capitalei la Rom'a (aplause in stang'a). In aceste momente dar', stindardulu Italiei falfaie pre Capitoliu si elu va spune ca de aci in colo Rom'a va fi centrulu puterii si gloriei ginte latine. Faptulu e dar' de cea mai mare importantia, pre terenulu parlamentariu. Si câte lupte n'au trebuit, câte sacrificie, pentru a se implé abisulu terribile, deschisu intre natiune, de ignorantia si intrige, de unu sistemu de dispo-

tismu orbitu, in cátu adi se se pota repetá versulu lui Virgiliu: Tanta molis erat romanam condere gentem!

Colonia divulu Traianu de la Dunare nu pote dar' se se bucuru putienu de acést'a, si dsa opina a se votá una invitare cátra guvern, ca elu se folicite camerele si guvernulu italianu pentru acestu faptu maretiu! (aplause). Si nu numai una bucuria, ci si una consolatiune pentru noi este acést'a, asta-di, candu sor'a nostra Franci'a este sfasiata. Se strigámu dar' de pre malulu Dunárii, ca suntemu Romani, de ginte latina, ca Romani vremu se fimu, si, ca Romani, imbraciamu cu caldura pre fratii nostrii Italianii pre sora nostra Itali'a. (Aplause).

N. Ionescu constata ca sunt rare momentele candu adunárele se afla intru-o comunitate de idee. Fii perduti ai marei Rome; bantuiti 17 secole de veleitáti, redobandirea Romei ca capitale este pentru noi unu anguru fericite, este unu luceferu de redobandirea civilisatiunei antice (aplause). Nu vi para dar' strania propunerea colegulu nostru de la Craiova. A ne inchina in faci'a Romei si columnei lui Traianu, este de detoria nostra, colonia Traiana. — Transferarea capitalei, votata de senatulu italianu cu 94 voturi contra 36, este unu nou sacrificiu. Florentia se sacrifica, si acestu sacrificiu se face pentru interesulu si unitatea natiunale, si ne aduce aminte unirea nostra, unirea Moldovei cu tier'a Romanesca, pentru ca unitatea romana d'in valea Dunárii se se realíseze. Sunt 6 secole de candu unu principe romanu fu incoronatu de pap'a Inocentiu, pentru ca éra de ginte romana. De atunci trairámu modestu rustici, in valea Dunárii. Si cádu un'a d'in cele mai mari sorori d'in ginta latina e amenintata de desorganizare, cum vomu potè noi se nu aducemu omagie nostre regelui galantomu alu Italiei? (Aplause). Noi vomu capeta protectiunea sa, si prudini'a parlamentulu Italiei va fi cu noi in acesti timpi de incerare pentru latinitate. Nu suntemu straini de ce se petrece in Europa. Vomu dá se inteléga lumea ca ne potemu guverná noi insi-ne (aplause), ca avemu virtutile domnestice mostenite de la strabuni, ca avemu, in fine una vietia propria de care traimu! (aplause viue!) Nu vomu dá a se intielege, ca am uitatu marele idee: manu-tienerea ordinii, respectulu proprietatii si drepturiloru. Nici Itali'a n'a uitatu acést'a, si ea adi se radica maretia. Itali'a la 1856 ne-a datu spriginulu seu, si adi, aducundu-i salutulu nostru, i idee cu regele seu, care i-a redatu ca capitale etern'a urbe, inittatorea in civilisatiune a toturoru poporeloru, (aplause). Cine a visitatu Rom'a a vediutu petrele tumulare, cari constata originea coloniei de la Dunare. Adi dar' cine se va potè mirá ca noi sburámu cu anim'a acolo, unde Itali'a se duce: la pitioarele Capitolulu. — Candu colonii de aci si-aveau rude in Rom'a, dorulu éra mare; candu inse remaseramu singuri, totul se schimbá, si numai cu Ionitia Asanu incepú una vietia uoua. Este si natiunale, si patrioticu, si oportunu a esprime ca anim'a ne bate, candu vedemu stindardulu Romei falfaindu pre Quirinalu: atunci una comunitate de idee si vietia se va stabili, si vomu avé protectiunea Italiei in consiliile europene, unde ea siede adi pentru ca si a versatu unu sange nobile (aplause). Me asociez dar' cu propunerea dlui Chitiu, si opinu a se numí si una comisiune, care se elaboreze felicitárele camerei cátra senatulu Italiei pentru votulu seu. Apoi a-si mai dori ca, in diu'a intrunirei camerei italiane la Rom'a, se se tramita una deputatiune d'in sinulu acestei camere, ca se salute columna lui Traianu la pitioarele Capitolulu.

D. N. Blarembergu consente cu tota anim'a la cele propuse pentru salutarea natiunei italiane, cu ocaziunea acestui mare faptu.

Presiedintele declara ca e gat'a a luá parte la tote lucrárele pendinti si ca se asociez cu dorintia camerei. Prin acésta manifestare vomu areta ca voim a traí multu ca natiune, si ca scimu salutá in véculu veciloru tronulu pre care a statu divulu Traianu si pre care l'a glorificatu jurisconsultulu lumei, imperatulu Justitiani... N. Blarembergu. Nascutu in Dacia.

D. Presiedintele... Si pre care adi siede ilustrulu Victor Emanuel.

Camera decide apoi imediatu ca comisiunea se fia de cinci membri si ca ea se redige proiectulu de felicitare.

Siedintia se suspinde pre 5 minute, dupa care apoi se procede la alegerea comisiunii si se alegu DD. N. Ionescu, G. Chitiu, G. Costaforu, Ionu Bratianu si N. Blarembergu.

Est r a s u

d'in aretárele statistice alegimnasieiloru d'in districtulu literariu Oradanu asternutela directiunea superioare pre anulu scol. 1870/1.

Nr. c. 2. Gimnasiulu: Gimnasiulu superioare gr. cat. romanu de Beiusiu. Studintii: publici: 247, privati: —, sum'a:

247. Dupa religii: romano catolici: 11, greco catolici: 102, greco-orientali: 133, israeliti: 2, sum'a: 247. Dupa nationalitate: magiari: 8, romani: 233, germani: 2, slavi: 1, ruteni: 1, evrei: 2, sum'a: 247.

Alessandru Bozinteanu, m. p.,
notariu consensualu.

D'in estrasulu aretării oficiale se vede limpede, cum-că la gimnasiulu gr. cat. superioru de Beiusiu pre anulu scol. 1870/1. nu se afla inscriu nici unu vagabundu de studinte privatu. Acestu estrasu este documentu de ajunsu de a dovedi, cătu este de nefundata corespondintia d'in Beiusiu publicata in Nr. 3, alu organului glumetiu „Gur'a-Satului“ in care se dice: cum-că la susu numitulu gimnasiu sunt inscriu 30 de studenti privati, de la cari s'ar' fi luatu tace banali de cantitate diferita pentru inscriere si sub alte preteste, etc. — Ar' fi de doritu ca OO. Redactiuni s'ea fia cu speciale crutiare facia cu institutelu literarie romane, de care si altcumu avemu forte putiene, — si in favorulu unei seu altei persone s'ea nu primesca ori-ce feliu de corespondintie, prin care s'ar' compromite in mesura considerabile onorea instituteloru.

Data in Beiusiu, in 4. febr. 1871.

Directiunea gimnasiale.

VARIETATI.

*(Scola capit. de Orlatu). In „Fed.“ se publicase (Nr. 76. 1870.) unu „appellu“ de d. profes. Papiu, pentru spriginirea acelei scole. Redactiunea inca recomandă atentiunii publice scol'a, dar' rezultatulu a fostu prea pucinu, că-ci numai D. Ionu Russu, protop. in Sabiu, acurse intr'ajutoriu, ornandu bibliotec'a scolei cu una gramadutia de opuri, era Redactiunile diarielor septemariu „Osten“ in Vienn'a si „Semenatoriulu“ in Berladu tramisera cătu unu esemplariu gratificatiune. Li-se esprime multiamita.

*(Multiamita publica) Societatea de lectura „Alessi-Sincaiana“ a teologiloru rom. d'in Ghierla esprime viu'a sa recunoscintia dlui Alessandru Erdős, protop. tierci Oasiului, carele salutandu infintiarea acelei societati, i daru atunci 10 fl. apoi in Ianuariu a. c. era 5 fl. premitiendu că va staru a se face intre dd. parochi districtuali collecta spre ajutorarea numitei societati.

(Congressulu Catholiciloru) este convocatu prin AEppulu de Strigoni, pre 9 Martiu, a. c. (Dar' ore AEppulu rom. de Alba-Julia candu va convocă congressulu Rloru gr. cat? (Repausatulu Eötvös era lutu in manile potintiloru prelati magiari, cari sciura impedecă doi anni de dille congressulu Rlor gr. cat. Speramu că D. Pauleru va se subtrage de pernicios'a influintia si de ingerintia acelloru popi reactuari. Red.)

*(Comisiunile militari de superesaminare) cari incepundu d'in luna lui fauru pana in iuliu inclus. voru fi in activitate tienendu siedintia in tota luna, la locurile subinsemnate, sunt compuse, a fora de cătu unu militariu si cătu unu medicu de honved, inca si de cătu unu deregotoriu, precum urmedia: In Casiovia, d. administratoriu comitatense Albertu Bérczay, bar. Ionu Töpl majoru imp. si Mariassi, colonellu la honv. In Sarmariu: Eduardu Covaciu vice-comite, bar. Fridericu Fiedler, colon. imp. si bar. Stef. Massena, colon. la honv. In Biharia bar. Iosifu Döri, Frid. Ziedler, colon. imp. si Baxicevicu, locut. de colon. la honv. — In Aradu: Alessandru Nagy, vice-com. Leopoldu Dosen, major imp. si Lad. Pongratiu, colon. la honv. In Temesior'a: Sigism. Ormosiu, vice-com. Bauer generalmajoru imp. si Ios. Horvatu, colon. la honv. Cellelalte districte nelocuite de romani nu le inregistramu.

*(Carcerile cetatienesce din Clusiu) au fostu visitate dille trecute prin comisiunea delegata de reprezentantii cetatii. In ce stare desplorabile fu gasita se vede apriatu d'in reportulu diariului „K. K.“ unde se dice că in patru chilore, d'intre cari trei numai gaure, stau indesuiti 50 de arrestati! — Insu-si ministrulu justit. Horvatu cu occasiunea visitatiunii ce facuse dsa (in aprile 1870.) carceriloru comitatense si cetatienesce d'in Pest'a, dechiarase, că sunt in stare „scandalosa“ si daca in metropolea tierci umanismulu lipsesce, prin provincie preste totu barbarismulu domnesce.)

Consemnatiunea Contribuitoriloru

intrate la Red. „Fed.“ ca ajutorie pentru glob'a impusa dlui Ionu Poruti. Prin d. D. P. d'in Vallea-lui. Vasiliu 2 fl. Remeti 2 fl. A. R. 1 fl. M. P. 1 fl. Sum'a 6 fl. v. a.

Prin d. Simeonu Popu, preutu rom. Petridu-med. de la dsa 1 fl. 20 cr. DD. Alessandru Baritiu, par. r. Ios. Baritiu propriet. Massimu Todea, cant. Ioanne Deacu, par. rom. cătu 1 fl. Nicolau Briciu, economu, Grigoriu Lupu, jude com. Grigoriu Urda, curat. bes. Gavrilla Nechita, cant. cătu 50 cr. Comunitatea Petridu, 90 cr. sum'a 7 fl. 20 cr. v. a.

Prin d. Ioanne Papiu, profes. norm. Orlatu, de la

dsa 60 cr. DD. Cosiocu, 60 cr. I. Moldovanu, 50 cr. Banciu, 50 cr. I. Gisiou, 50 cr. Petru Bradu, parocu, 1 fl. Co munit. beser. r. g. c. 2 fl. 30 cr. Petru Munteanu, 50 cr. Petru Beu, not. 50 cr. Demitru Rachita, 10 cr. sum'a 7 fl. 10 cr. v. a.

Prin D. T. Gaitia, not. eml. Ghiladu, de la dsa 3 fl. DD. Paulu Breca, par. rom. 2 fl. Ionu Eremia, doc. rom. Augustu Iancu, juristu, si Alessandru Mladenu, neg. cătu 1 fl. Trifu Tieranu, par. rom. is X. Y. cătu 50 cr. Vincentiu Fisce, curat. bes. 50 cr. Iorgovanu Bocanu, econ. 20 cr. Petru Mandresiu, cogiocariu, 10 cr. Ionu Popescu curat. bes. 50 cr. sum'a 10 fl. 30 cr. v. a.

Prin D. Ioanne Popu, par. rom. d'in partea comunitatii beser. d'in Bocsigu, 4 fl. v. a.

Prin d. Parteniu Cosma, avocat. Beiusiu de la mai multi dd. contribuitori, 49 fl. cerendu ca se nu scie stang'a ce au datu drept'a. Cu acesta dorintia espressa primisema si in 1869, totu prin d. P. C. de la mai multi amici de principie d'in Beiusiu sum'a de 100 fl. ca ajutoriu mater. ptru „Fed.“ ceea ce spre justificarea dlui collect. se publica aici, fora a se mai republica in lista contribuitorulu d'in 1869. carea inca va urma in scurtu.

Prin d. Lazaru Baldi, d'in Clusiu, de la dsa 4 fl. DD. Ionu Petranu, adv. 2 fl., Teodoru Stanu 4 fl., Alessiu Popu 3 fl., Grigoriu Chifa, capel. rom., Iosifu Popu, Vasiliu Popu, Unu finaciou, Giorgiu Trifu, Gavrilla Popu, Vasiliu Vaida, Petru Martonfi, Iosifu Lisca, Unu crestinu, Gavrilla Horvatu, Onisiu Veresiu, Petru Nemesiu, Radu Fagarasi, V. Rosiescu, protop. rom. Dragomanu, F. Trifu, toti cătu 1 fl. — Rosalia Popu, nata Baldi, 2 fl., Vasiliu Lucaciu, Preutulu d'in Somesiu-rece, Eugeniu Bordeaux, si Alessandru Parvulescu, toti cătu 2 fl. Sum'a 40 fl. v. a.

Prin D. Vasiliu Kovári, parocu rom. Seplacu de la dsa 2 fl. si de la Dna Iulia Kovári nata Vladu, 2 fl. Sum'a 4 fl. v. a.

(Va urmá.)

Sciri electrice.

Vienna, 16. febr. Se scrie d'in Versalia ca proclamatiunea ex-imperatului Napoleon, fece acolo rea impresiune, pentru ca d'insulu, ca prisionieriu n'are dreptu d'a face asemene lucruri. D'in cuartirulu generale se mai spune ca intrarea ostiriloru prussiane in Paris nu e probabile.

Vienna, 16. febr. Voci inspirate spunu ca noulu ministeriu aproba deplinu politic'a esterna a Austriei si voiesce a sustiené bunele relatii cu cancellariulu imperiulu. (Beust afla gratia. Red.)

Totu cu data de asta-di „Diariulu offic.“ publica numirea dlui Schmerling, fostu presiedinte allu supremei curti judec. de presiedinte allu camerei boieresci pentru sesiunea presente a senatului imp. (Situatiunea incepe a se lamuri. Red.)

Praga, 16. febr. Nobilimea feudale, mai nainte de a participa la alegerei, pentru senatulu imp. de Vienna, va protestá cu privire la legalitatea acestoru alegeri.

Berolinu, 16. febr. Officiulu „Wolf“ scrie dupa sciri d'in Versalia; „Considerandu inarmarea ce se face cu intetfre in Sudulu Francei si convocarea la arme a fetioriloru de clasa pre 1872. prolongirea armistitiului negociatu eri intre Favre si Bismarcu, s'a incuviintiatu numai pre cinci dille.“

Bordeaux, 16. febr. Diariulu „Gironde“ dice: rezultatulu alegeriloru e triumfulu partiteloru coalisate. Ne vomu plecá cu intristare, dar' si cu respectu innaintea decisiunii votului universale. Diariulu „Decentralisatiunea“ crede ca ar' fi bine a cere intrevenirea Ponteficului (!)

Bordeaux, 16. febr. „Gazeta de Francea“ se indoesce ca adunarea nationala se decida a supr'a cestiunii de regimu, ca-ci mandatulu alegatoriloru ar' ave valere numai pentru cestiunea de resbellu.

Bordeaux, 15. febr. Camer'a fece oatiune Alsaciei si cetatiunei Belfort. Dinnaintea casei parlamentului se fece manifestatiune republicana, la carea erau de facia Victor Hugo si Rochefort.

Lyon, 15. febr. Alegatorii cetatii tramitu deputatiloru in Bordeaux adresa carea dice „Dechiaramu serbatoresce ca tratatulu de pace prin carele s'ar' cede Prussiloru vre una parte d'in teritoriulu Francei, e imposibilu pentru ca ar' fi rusnatoriu!“

London, 16. febr. D'in Versalia se scrie cu data 15. l. c. Belfort capitula, garnison'a esse cu armele si cu tote alle salle.

London, 15. febr. oroiptulu de lege (billu) pentru armate desfiintiedia cumperarea posturiloru, subordina comandulu generalu ministeriului de resbelu si immultiesce ostirile stabile si militiele astfelu, ca, afara de garnison'a Indieloru, poterea armata se conciste d'in 200,000 fetiori.

Brussella, 16. febr. „Indep. Belg.“ scrie ca principele Napoleon, alesu deputatu in Corsica, s'ar' fi imbiatu lui Bismarcu ca urmatoriu allu ex-imperatului.

Petropole, 16. febr. Cea mai de aproape siedintia a conferentiei (la London) se va tiené numai dupa cate-va dille, se accepta adeca de securu reprezentantele Francei carele se va delega indatu dupa formarea noului regimu in Francea.

Belgradu, 16. febr. „Vidovdanu“ nu scie daca se va fi datu Turciei vre unu memorandu pentru Bosnia, afirma inse ca cestiunea e moralmente deslegata, era deslegarea in fapta e imminente.

Bucuresci, 16. febr. Camer'a primi demisiunea presiedintelui seu Costaforu. In loculu revocatulu Steege fu numitu agentu allu Romaniei la curtea de Vienn'a d. gener. Ghica. — Senatulu vota motiunea, prin carea se esprime Domnitoriulu deplin'a suppunere si spriginire d'in partea senatului.

London, 16. febr. Diariulu „Standard“ dice in articl. de fondu: Guvernulu Angliei e detoriu a storce de la Prussia conditiuni de pace prin care starea de putere mare a Francei se se conserve nealterata, pentru ca numai acest'a pote impedecă domnirea universalu a nemtiloru. Proclamatiunea eximperatului Napoleone fece in castrele prussiane la Versalia neplacuta impresiune. Se dice ca s'ar' fi datu instructiuni lui Napoleon de a se tiené in viitoriu conformu situatiunii salle de captivu.

Bucuresci, 16. febr. Consululu gener. turcescu de aici ar' fi dechiaratu (?) ca la intampulare candu principele Carlu ar' abdicá, Port'a va refusa ulterioarea unire a principatelor romane. (Credat Jucaeus Apella! Tote poterile garanti impreuna inca sunt intru imposibilitatea morale de a mai poté incerca asemenea violare de drepturi si de tractate. Red.)

Berolinu, 17. febr. Impoparatiunea Sabandiei (Savoia) a tramissu adresa in castrele de Versalia cerendu ca Savoia se fia dechiarata de teritoriu neutru.

Berolinu, 17. febr. (Oficialu.) Versalia 16. febr. Armistitiulu s'a prolongitu pana la 24. febr. estindiendu-se a supr'a campului de resbellu sudosticu media-di-resaritu) Belfort a capitulatu. Garnisoni de 12,000 fetiori, luandu-se in consideratiune eroica aperare i-se concesse essirea libera dandu-i-se onorile militari. (Primulu actu de cavalerismu d'in partea Prussianiloru. Red.)

Bordeaux, 16. febr. In siedintia de asta di a Adunarii nat. DD. Dazy, Dufaure, Malleville si Vilet propunu „Thiers este numitu capu allu potestatii esecutive a Republicei franceze. Thiers va eserce acesta potestate sub controlulu Adunarii nat. si va designa insu-si pre ministrii cari voru ave a-lu spriginu in asta misiune“ consultarea a supr'a acestei propuneri se va face mane. — Grevy fu alesu presiedinte, era Martel Benvist Davy si Vilet, vice presiedinti ai Adunarii.

London, 17. febr. Principele Napoleon desminte scirea ca dinsulu s'ar' fi imbiatu lui Bismarcu de urmatoriu lui Napoleon III.

Responsu. Dlui M. K. Marmati'a-Bersana. Dupa deslucirile date de d. T. B. relativu la sec. de lect. credemu ca nu mai insisteti pentru publicarea articolului tramisu.

Propriet., edit. si red. raspundiet.: ALES. ROMANU.